

UPROSZCZENIE W ZAKRESIE WARTOŚCI
NA PODSTAWIE ART. 73 UKC ORAZ 71 UKC RD

WYTYCZNE DLA PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I PRZEDSIĘBIORCÓW

Wersja 1.0

Zastrzeżenie

Niniejszy dokument nie stanowi aktu prawnie wiążącego i ma charakter wyjaśniający. Przepisy prawa celnego mają pierwszeństwo przed treścią niniejszego dokumentu i należy się z nimi zawsze zapoznać. Autentycznymi tekstami instrumentów prawnych UE są teksty opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

Oprócz niniejszego dokumentu mogą istnieć także krajowe instrukcje lub noty wyjaśniające.

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. RAMY REGULACYJNE	3
2.1 Podstawowe przepisy związane z uproszczeniem w zakresie wartości	3
2.2 Wymogi dotyczące wniosków i uproszczeń w zakresie wartości	4
2.3 Przepisy horyzontalne	5
2.4 System decyzji celnych	6
2.5 Unijny portal dla przedsiębiorców	6
2.6 Krajowy portal dla przedsiębiorców.....	6
3 CEL I ZAKRES UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI	7
3.1 Cel uproszczenia w zakresie wartości.....	7
3.2 Zakres uproszczenia.....	7
4 WARUNKI WYDANIA POZWOLENIA	8
4.1 Pierwsza kategoria warunków (art. 71 ust. 1 UKC RD).....	8
4.2 Druga kategoria warunków (art. 71 ust. 2 UKC RD)	11
4.3 Zaproponowanie wzoru stosowanego do obliczania kwoty stanowiącej wartość celną, która ma zostać ustalona na podstawie szczególnych kryteriów	12
5 PRZEDSTAWICIELSTWO CELNE NA PODSTAWIE ART. 18 UKC I UPROSZCZENIE W ZAKRESIE WARTOŚCI	13
6 OBOWIĄZKI POSIADACZA UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI	13
7 ZARZĄDZANIE UPROSZCZENIAMI W ZAKRESIE WARTOŚCI	14
7.1 Monitoring uproszczenia w zakresie wartości	14
7.2 Unieważnienie uproszczenia w zakresie wartości i jego wpływu na zgłoszenia celne, których dotyczy uproszczenie.....	15
7.3 Cofnięcie i zmiana uproszczenia w zakresie wartości oraz ich wpływ na zgłoszenia celne, których dotyczy wnioski	15
7.4 Zawieszenie uproszczenia w zakresie wartości	16
7.5 Uproszczenie w zakresie wartości i status AEO.....	17
7.6 Ponowna ocena uproszczenia w zakresie wartości.....	18
8 Ważność uproszczenia w zakresie wartości w kontekście czasu i zasięgu terytorialnego	18
8.1 Okres ważności pozwolenia	18
8.2 Ważność geograficzna pozwolenia.....	19
9 Prawo do bycia wysłuchanym i prawo do wniesienia odwołania	20
10 Konsultacje pomiędzy organami celnymi na podstawie art. 14 UKC RD	21
Załącznik	22
11 PYTANIA ZWIĄZANE Z ZASTOSOWANIEM UNIJNYCH PRZEPISÓW CELNYCH W KONTEKŚCIE UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI, KTÓRE ZOSTAŁY PORUSZONE W GRUPIE EKSPERTÓW CELNYCH (SEKCJA WARTOŚĆ)	22

1. WSTĘP

Niniejszy dokument ma na celu określenie i przeanalizowanie niektórych aspektów pozwolenia na uproszczone określanie elementów wartości celnej towarów (dalej: uproszczenie w zakresie wartości), ze szczególnym uwzględnieniem zakresu i stosowania tego uproszczenia oraz jego ważności w całej Unii, a także stosowania przepisów horyzontalnych w odniesieniu do uproszczenia.

2. RAMY REGULACYJNE

2.1 Podstawowe przepisy związane z uproszczeniem w zakresie wartości

Następujące przepisy określone w UKC¹ i UKC RD² są kluczowymi przepisami mającymi zastosowanie.

Artykuł 73 UKC

Organy celne, na wniosek, mogą zezwolić, aby następujące kwoty były określone na podstawie szczególnych kryteriów, jeżeli nie można ich obliczyć w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego:

- a) kwoty, które należy wliczyć do wartości celnej zgodnie z art. 70 ust. 2; oraz*
- b) kwoty, o których mowa w art. 71 i 72.*

Artykuł 71 UKC RD

1. Pozwolenia, o którym mowa w art. 73 kodeksu, można udzielić, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- a) zastosowanie procedury, o której mowa w art. 166 kodeksu, wiązałoby się w danych okolicznościach z poniesieniem nieproporcjonalnych kosztów administracyjnych;*
- b) ustalona wartość celna nie będzie znacząco odbiegać od wartości celnej ustalonej w przypadku braku pozwolenia.*

2. Pozwolenia udziela się pod warunkiem że wnioskodawca:

- a) spełnia kryterium określone w art. 39 lit. a) kodeksu;*
- b) utrzymuje system księgowy zgodny z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości stosowanymi przez państwo członkowskie, w którym prowadzona jest księgowość, ułatwiający kontrolę celną opartą na audycie; system księgowy obejmuje dane historyczne na potrzeby przedstawienia ścieżki audytu od chwili wprowadzenia danych do akt;*

¹Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny

²Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/2446 z dnia 28 lipca 2015 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 w odniesieniu do szczegółowych zasad dotyczących niektórych przepisów unijnego kodeksu celnego

c) posiada strukturę administracyjną odpowiednią do charakteru i rozmiaru prowadzonej przez siebie działalności, która umożliwi zarządzanie przepływem towarów, a także przeprowadza kontrole wewnętrzne zapewniające możliwość wykrywania transakcji nielegalnych lub nieprawidłowych.

2.2 Wymogi dotyczące wniosków i uproszczeń w zakresie wartości

Wymogi dotyczące danych w przypadku wniosków i pozwoleń dot. uproszczeń (CVA) są określone w Załączniku A do rozporządzenia UKC RD. Wymagania dotyczące danych są pogrupowane w dwie kategorie³:

- te, które są wspólne dla wszystkich rodzajów wniosków/decyzji (Tytuł I, Rozdział 1, elementy danych w kolumnie 3 *Tabeli wymogów dotyczących danych* wraz z odpowiednimi uwagami dotyczącymi wymogów dotyczących danych przedstawionych w Tytule I, Rozdział 2 Załącznika) oraz
- te, które są specyficzne dla tego konkretnego pozwolenia (Tytuł V, Rozdział 1 Załącznika). W Rozdziale 2 Tytułu V znajdują się uwagi odnoszące się do specjalnych wymogów dotyczących wniosku i uproszczenia w zakresie wartości.

Ponadto, zgodnie z postanowieniami Załącznika B do UKC RD przedstawiającego wspólne wymogi dotyczące danych w odniesieniu do zgłoszeń, powiadomień i potwierdzeń unijnego statusu celnego towarów (art. 2 ust.2), fakt zadeklarowania wartości celnej przy użyciu uproszczenia w zakresie wartości będzie miał odzwierciedlenie w zgłoszeniu celnym.

Zgłaszający jest zobowiązany podać informację o uproszczeniu w zakresie wartości, podając jego numer referencyjny oraz wskazać kto jest jego posiadaczem. Dodatkowo, zgłaszający ma obowiązek podać oddzielnie od innych elementów wartości celnej kwoty doliczone/odliczone od wartości celnej zgodnie z metodą wartości transakcyjnej, które zostały obliczone zgodnie ze szczegółowymi kryteriami określonymi w uproszczeniu w zakresie wartości. Doliczenia i odliczenia obliczone zgodnie z uproszczeniem mają własne kody, o których mowa w Załączniku B do UKC RW⁴ przedstawiającym formaty i kody wspólnych wymogów dotyczących danych w odniesieniu do deklaracji, zgłoszeń, powiadomień i potwierdzeń unijnego statusu towarów (art. 2 ust. 2).

³Rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2024/249 z dnia 30 listopada 2023 r. zmieniającym rozporządzenie delegowane (UE) 2015/2446 w odniesieniu do wspólnych wymogów dotyczących danych do celów wymiany i przechowywania niektórych informacji na mocy przepisów prawa celnego dokonano zmian w Załączniku A do UKC RD. Zgodnie ze zmianą, wymagania dotyczące danych znajdują się w Sekcji 2 oraz Sekcji 3 Tytułu II ww. Załącznika.

⁴Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/2447 z dnia 24 listopada 2015 r. ustanawiające szczególne zasady wykonania niektórych przepisów rozporządzenia Parlamentu europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 ustanawiającego unijny kodeks celny

2.3 Przepisy horyzontalne

Pozwolenie na stosowanie uproszczenia w zakresie wartości jest jedną z decyzji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego podejmowanych na wniosek. Unijny kodeks celny wprowadził ściślejszą harmonizację takich decyzji⁵. Unijny kodeks celny wraz z rozporządzeniem delegowanym oraz rozporządzeniem wykonawczym określa wspólne ogólne zasady dotyczące procesu podejmowania decyzji oraz zarządzania tymi decyzjami – tzw. „przepisy horyzontalne”. Zasadniczo, przepisy horyzontalne są określone w Tytule I UKC oraz w przepisach delegowanych i wykonawczych do UKC.

W niektórych przypadkach ustawodawca unijny wprowadził szczególne przepisy proceduralne dotyczące szczególnego rodzaju decyzji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego podjętych na wniosek, które mają zastosowanie poza standardowymi przepisami horyzontalnymi lub/i wyłączył stosowanie poszczególnych przepisów horyzontalnych w odniesieniu do określonego rodzaju decyzji (np. wiążących informacji, AEO). Żadna z tych sytuacji nie występuje w odniesieniu do uproszczenia w zakresie wartości.

Dlatego podczas stosowania odpowiednich przepisów horyzontalnych dotyczących zarządzania decyzjami podejmowanymi na wniosek mającymi także zastosowanie w odniesieniu do ww. uproszczenia, należy rozważyć wykorzystanie istniejących wytycznych zawierających wyjaśnienia w sprawie stosowania tych przepisów w takim zakresie, **w jakim mogą one mieć znaczenie dla uproszczenia w zakresie wartości**, mając na uwadze charakter tego uproszczenia. W związku z tym można odnieść się do:

- *Ogólnych wytycznych dotyczące decyzji celnych* (dokument TAXUD.a.2(2016)39455664 z dnia 8 lipca 2016 r.)⁶;
- *Wytycznych w sprawie stosowania uproszczeń* (TAXUD/A2/24/05/2022)⁷.

Niektóre kryteria podmiotowe przyznania pozwolenia na uproszczone określanie elementów wartości celnej są takie same jak kryteria określone dla podmiotów ubiegających się o przyznanie pozwolenia AEO na uproszczenia celne, *Upoważnieni przedsiębiorcy. Wytyczne* (dokument TAXUD/B2/047/2011 – rev. 6 z dnia 11 marca 2016 r.)⁸ mogą być również odpowiednio wykorzystywane do celów uproszczenia, o którym mowa w art. 73 UKC.

⁵Motyw 22 UKC stanowi, że *W odniesieniu do decyzji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego, w tym w odniesieniu do wiążących informacji, powinno się stosować te same zasady. Każda z tych decyzji powinna być ważna na całym obszarze Unii, przy czym należy przewidzieć możliwość jej unieważnienia, zmiany, chyba że postanowiono inaczej, lub jej cofnięcia, jeżeli nie jest zgodna z przepisami prawa celnego lub ich interpretacją.*

⁶[wytyczne ogólne cust dec pl.pdf \(europa.eu\)](#)

⁷[Wytyczne uproszczenia - Tytuł V UKC 2022 do publikacji.pdf \(europa.eu\)](#)

⁸<https://www.podatki.gov.pl/clo/informacje-dla-przedsiębiorców/aeo-i-uproszczenia-celne/aeo-wytyczne-i-instrukcje-aeo/wytyczne-komisji-europejskiej-dotyczące-aeo/> (polska wersja językowa Wytycznych)

Zastrzeżenie

Wyżej wymienione źródła informacji mogą być weryfikowane lub aktualizowane przez odpowiednie sekcje Grupy Ekspertów ds. Celnych. Dlatego w przypadku odniesienia się do któregoś z tych źródeł należy pamiętać, że aktualne wersje wytycznych publikowane są na stronie internetowej TAXUD: UCC – Guidance documents ([ucc-guidance-documents_en](#)).

2.4 System decyzji celnych

W celu wsparcia i ułatwienia procesu podejmowania decyzji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego utworzono centralny System decyzji celnych (CDS) zgodnie z art. 7 *Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) 2023/1070 z dnia 1 czerwca 2023 roku w sprawie warunków technicznych rozwijania, utrzymywania i użytkowania teleinformatycznych systemów wymiany i przechowywania informacji na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2012*. System CDS jest używany między innymi dla potrzeb uproszczeń w zakresie wartości (art. 8 ust. 1 lit. a) ww. Rozporządzenia). System CDS jest używany w odniesieniu do wniosków i pozwoleń dotyczących uproszczonego określenia elementów wartości celnej, jak również do celów zarządzania decyzjami dotyczącymi wniosków lub pozwoleń, gdzie te uproszczenia lub decyzje mogą mieć wpływ w więcej niż jednym państwie członkowskim.

2.5 Unijny portal dla przedsiębiorców

Unijny portal dla przedsiębiorców jest punktem dostępu do systemu decyzji celnych dla przedsiębiorców oraz innych osób (art. 10 ust. 1 ww. Rozporządzenia 2023/1070). Unijny portal przedsiębiorców jest używany do wniosków i pozwoleń dotyczących uproszczonego określenia elementów wartości celnej, jak również do zarządzania decyzjami dotyczącymi tych wniosków i pozwoleń, jeśli te pozwolenia lub decyzje mogą mieć skutki w więcej niż jednym państwie członkowskim (art. 10 ust. 3 Rozporządzenia).

Zgodnie z art. 10 ust 4 ww. Rozporządzenia, Państwa Członkowskie mogą podjąć decyzję dopuszczającą użytkowanie unijnego portalu dla przedsiębiorców do wniosków i pozwoleń dotyczących uproszczonego określenia elementów wartości celnej, jak również do zarządzania decyzjami dotyczącymi tych wniosków i pozwoleń, jeśli te pozwolenia lub decyzje mają skutki jedynie w tym Państwie Członkowskim.

2.6 Krajowy portal dla przedsiębiorców

Jeśli Państwa Członkowskie utworzą krajowe portale dla przedsiębiorców, taki portal będzie dodatkowym punktem dostępu do systemu CDS dla przedsiębiorców oraz innych osób.

Zgodnie z art. 14 ust. 2 ww. Rozporządzenia, jeśli chodzi o wnioski i pozwolenia dotyczące uproszczonego określenia elementów wartości celnej, jak również zarządzania decyzjami dotyczącymi tych wniosków i pozwoleń, jeśli te pozwolenia lub decyzje mogą mieć skutki w więcej niż jednym państwie członkowskim, **przedsiębiorcy i inne osoby mogą wybrać korzystanie z krajowego portalu dla przedsiębiorców, o ile został on utworzony, bądź z unijnego portalu dla przedsiębiorców.**

3 CEL I ZAKRES UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI

3.1 Cel uproszczenia w zakresie wartości

Dopuszczalność przyznania podmiotom gospodarczym, pod pewnymi warunkami, możliwości określenia niektórych elementów wartości celnej, które nie są wymierne [nie mogą być obliczone] w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego, na podstawie odpowiednich i szczególnych kryteriów została po raz pierwszy wprowadzona do prawodawstwa Unii rozporządzeniem nr 1676/96 zmieniającym RWKC⁹ na mocy nowego art. 156a.

Inicjatywa ta miała na celu umożliwienie podmiotom gospodarczym unikania stosowania procedury uproszczonej (zgłoszenia niekompletnego) i bezzwłocznego finalizowania deklaracji wartości celnej w sytuacji, gdy uznano, że ochrona interesów finansowych Unii i właściwe pobór środków własnych nie są zagrożone.

W tym samym celu¹⁰ pakiet UKC potwierdził możliwość takiego ułatwienia dla podmiotów, a nawet rozszerzył jego zakres. Ponadto określono w nim nowe warunki i wymogi, zgodnie z którymi pozwolenie to może zostać udzielone.

3.2 Zakres uproszczenia

Uproszczenie może zostać udzielone jedynie w sprawach gdzie wartość celna sprowadzonych towarów jest ustalana na podstawie metody wartości transakcyjnej.

Pakiet UKC rozszerzył zakres uproszczenia, umożliwiając obecnie ustalanie na podstawie konkretnych kryteriów, nie tylko kosztów doliczanych do ceny zapłaconej lub należnej i kosztów odliczanych od ceny zapłaconej lub należnej, ale także elementów całkowitej

⁹Rozporządzenie Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiające przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy Kodeks Celny

¹⁰Motyw 23 RD UKC stanowi, że *W celu uniknięcia nieproporcjonalnie wysokich kosztów administracyjnych przy zapewnianiu ochrony interesów finansowych Unii konieczne jest, w kontekście upraszczania i ułatwiania, zapewnienie, aby pozwolenie przyznane w celu określenia konkretnych kwot w odniesieniu do wartości celnej na podstawie szczególnych kryteriów, było zależne od odpowiednich warunków.*

płatności dokonanych lub mających być dokonanych przez kupującego (zob. art. 70 ust. 2 UKC).

Przykłady

Takie uproszczenie można rozważyć w przypadkach, gdy dokładna kwota opłat licencyjnych, która powinna zostać uwzględniona w wartości celnej licencjonowanych towarów na podstawie art. 71 ust.1 lit. c) UKC, nie będzie znana w momencie przywozu, ponieważ opłaty licencyjne są wyrażone jako pewien procent całkowitej sprzedaży towarów objętych pozwoleniem w UE w określonym czasie.

Zastosowanie takiego uproszczenia można również rozważyć w sytuacjach, w których koszty kontroli jakości importowanych towarów nie są znane w momencie przywozu i w rezultacie, ostateczne określenie ceny faktycznie zapłaconej lub należnej za te towary na podstawie art. 70 ust. 2 UKC w tamtym momencie nie jest możliwe.

4 WARUNKI WYDANIA POZWOLENIA

Możliwość udzielania uproszczenia zależy od spełnienia z warunków zgodnie z art. 71 ust. 1 lit. a) i b) UKC RD.

Art. 71 UKC RD opisuje **dwie kategorie warunków**, które podmiot gospodarczy musi spełnić, aby uzyskać pozwolenie na stosowanie tego dodatkowego uproszczenia.

4.1 Pierwsza kategoria warunków (art. 71 ust. 1 UKC RD)

Pierwsza kategoria warunków odnosi się do celowości uproszczenia w zakresie wartości celnej potrzeby i jego skutku (art. 71 ust. 1 UKC RD):

- *Zastosowanie procedury, o której mowa w art. 166 UKC¹¹, stanowiłoby nieproporcjonalne koszty administracyjne (art. 71 ust. 1 lit. a UKC RD).*

Uproszczenie w zakresie wartości stanowi alternatywne rozwiązanie dla uproszczonego zgłoszenia celnego, o którym mowa w art. 166 UKC. W przypadku zastosowania procedury zgłoszenia uproszczonego podmiot będzie musiał dostarczyć właściwemu organowi celnemu w określonym terminie zgłoszenie uzupełniające zawierające brakujące informacje, których nie można było określić w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego (art. 167 ust. 1 UKC).

¹¹Art. 166 UKC stanowi, że 1. *Organy celne mogą wyrazić zgodę, aby osoba zgłosiła towary do procedury celnej w formie zgłoszenia uproszczonego, w którym można pominąć pewne dane, o których mowa w art. 162 lub dokumenty załączane do zgłoszenia, o których mowa w art. 163.* 2. *Regularne stosowanie zgłoszenia uproszczonego, o którym mowa w ust. 1, wymaga uzyskania pozwolenia organu celnego.*

Sam brak możliwości dostarczenia organom celnym informacji/dokumentów niezbędnych do ustalenia wartości celnej w ramach metody wartości transakcyjnej w momencie przywozu towarów nie wystarczy, aby rozważyć przyznanie ww. uproszczenia. W tym kontekście należy zauważyć, że w prawodawstwie Unii wprowadzono długi maksymalny okres na przedłożenie brakujących informacji/dokumentów niezbędnych do ostatecznego określenia wartości celnej (2 lata – art. 146 ust. 3 lit. b) i art. 147 UKC RD).

Koszty administracyjne oznaczają koszty poniesione przez przedsiębiorstwa, sektor wolontariatu, władze publiczne i obywateli w związku z wypełnianiem prawnych zobowiązań w zakresie przekazywania informacji na temat ich działalności (lub produkcji) organom publicznym lub podmiotom prywatnym¹².

W kontekście dostarczania informacji uzupełniających niezbędnych do ustalenia wartości celnej zgodnie z metodą wartości transakcyjnej z zastosowaniem zgłoszeń uzupełniających koszty administracyjne oznaczają koszty poniesione przez przedsiębiorcę związane z:

- przygotowaniem informacji uzupełniających, gdy dostępne są wszystkie niezbędne do tego dane,
- przedkładaniem informacji zawartych w zgłoszeniach uzupełniających właściwym organom celnym zgodnie z art. 167 UKC oraz z odpowiednim przyporządkowaniem tych informacji do wcześniej złożonych uproszczonych zgłoszeń,
- przygotowaniem ostatecznego określenia należności celnych opartego na ostatecznym ustaleniu wysokości wartości celnej.

Jeżeli opisane powyżej czynności są prowadzone regularnie w odniesieniu do wielu przywozów dotyczących znacznej liczby przywożonych towarów w ramach tych samych ustaleń umownych dotyczących kosztów istotnych dla celów określenia wartości celnej w ramach metody wartości transakcyjnej (np. umowa licencyjna, ustalenia dotyczące transportu), można uznać, że wypełnianie warunków, o których mowa w art. 166 oraz 167 UKC przez wnioskodawcę jest czasochłonne i pracochłonne. Wysoka powtarzalność tych działań i odnoszenie się w tym samym celu do tego samego źródła ustaleń umownych może generować ***nieproporcjonalne koszty administracyjne*** po stronie importera. W takim przypadku spełniony jest warunek określony w art. 71 ust. 1 lit. a) UKC. Ciężar dowodu istnienia takich nieproporcjonalnych kosztów administracyjnych spoczywa na wnioskodawcy.

¹²MEMO/06/425, Mierzenie kosztów *administracyjnych* i zmniejszenie obciążeń administracyjnych w UE, Bruksela, 14 listopada 2006 r. (s. 2).

- *Wyliczona wartość celna nie różniłaby się znacząco od wartości ustalonej w przypadku braku pozwolenia (art. 71 ust. 1 lit. b UKC RD).*

Warunek ten jest spełniony, gdy – na podstawie obiektywnych i wymiernych danych dostarczonych przez wnioskodawcę – można założyć, że wartość celna zadeklarowana przy zastosowaniu uproszczenia w zakresie wartości nie różniłaby się znacząco od wartości celnej ustalonej w przypadku braku tego uproszczenia. Należy podkreślić, że dane wykorzystywane do sprawdzenia spełnienia warunku nadal muszą być wymierne co do swojej istoty. Inną kwestią jest to, że kwoty, które mają zostać włączone do wartości celnej/wyłączone z wartości celnej w ramach ww. uproszczenia, nie są wymierne [nie mogą być obliczone] w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego.

Zgodność z tym warunkiem może być zbadana na **podstawie dokumentów handlowych odnoszących się do planowanego przywozu** (np. umów sprzedaży, umów licencyjnych, polis ubezpieczeniowych) oraz przykładowo, **danych historycznych** odnoszących się do wcześniej przyjętych wartości transakcyjnych dotyczących identycznych lub podobnych towarów jak te, które mają być przywożone przez wnioskodawcę.

Jeśli chodzi o dane historyczne dotyczące wcześniej przyjętych transakcji, będą one pochodzić z systemu księgowego importera.

Unijne przepisy celne odnoszą się do pojęcia *ogólnie przyjętych zasad rachunkowości* art. 1 ust. 20 UKC RD. Przepis stanowi, że „*ogólnie przyjęte zasady rachunkowości*” oznaczają *zasady, przyjęte lub cieszące się powszechną akceptacją w danym kraju i w danym czasie, co do rozumienia tego, które gospodarcze zasoby oraz zobowiązania powinny być zapisywane jako aktywa i pasywa, które zmiany w aktywach i pasywach podlegają zapisom, jak takie aktywa i pasywa oraz zmiany w nich mają być mierzone, które informacje winny być ujawniane i w jakim trybie, oraz jak należy sporządzać sprawozdawczość finansową.*

Aby dane można było uznać za obiektywne i wymierne, powinny one być zgodne z *ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości* mającymi zastosowanie w państwie członkowskim, w którym prowadzone są księgi.

Utrzymanie systemu księgowego zgodnego z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości stosowanymi w państwie członkowskim, w którym prowadzone są rachunki, jest jednym z warunków, które należy spełnić, aby korzystać z uproszczenia w zakresie wartości. **Ponadto system księgowy obejmuje dane historyczne na potrzeby przedstawienia ścieżki audytu od chwili wprowadzenia danych do akt** (art. 71 ust. 2 lit. b) UKC RD).

4.2 Druga kategoria warunków (art. 71 ust. 2 UKC RD)

Druga kategoria przesłanek, przywołana powyżej, dotyczy wnioskodawcy (art. 71 ust. 2 UKC RD). Przedstawiają się one następująco:

- Brak poważnego naruszenia lub powtarzających się naruszeń przepisów prawa celnego i przepisów podatkowych, w tym brak skazania za poważne przestępstwo karne związane z działalnością gospodarczą wnioskodawcy (**bezpośrednie odniesienie do art. 39 lit. a) UKC**).

Przepis art. 24 UKC RW określa, kiedy kryterium określone w art. 39 lit. a) UKC uznaje się za spełnione.

- prowadzenie systemu rachunkowości zgodnego z ogólnie przyjętymi zasadami rachunkowości obowiązującymi w państwie członkowskim, w którym prowadzona jest księgowość. System rachunkowości pozwala na przeprowadzanie kontroli celnych opartych na audycie oraz utrzymuje historyczny rejestr danych przedstawiający ścieżkę audytu od chwili wprowadzenia danych do akt (**pośrednie odniesienie do art. 25 ust. 1 lit. a) UKC RW**).
- posiadanie struktury administracyjnej odpowiedniej dla charakteru i rozmiaru prowadzonej działalności, która umożliwia zarządzanie przepływem towarów, a także przeprowadzanie kontroli wewnętrznych zapewniających możliwość wykrywania nielegalnych lub nieprawidłowych transakcji (**pośrednie odniesienie do art. 25 ust. 1 lit. f) UKC RW**).

Podmioty gospodarcze ubiegające się o uproszczenie w zakresie wartości muszą spełniać te same warunki, które są jednymi z kryteriów przewidzianych dla podmiotów ubiegających się o status upoważnionego przedsiębiorcy w zakresie uproszczeń celnych¹³. W związku z tym, zgodnie z **art. 38 ust. 5 UKC**, warunki określone w art. 71 ust. 2 UKC RD nie wymagają ponownego zbadania, jeżeli upoważniony przedsiębiorca wystąpi o uproszczenie w zakresie wartości. Właściwy organ celny będzie jednak musiał sprawdzić, czy spełnione są wszystkie pozostałe warunki określone w art. 73 UKC i art. 71 ust. 1 UKC RD.

Jeżeli wnioskodawca nie posiada statusu AEO, organ celny będzie musiał sprawdzić, czy spełnione są wszystkie warunki przewidziane dla uproszczenia w zakresie wartości. Jeżeli organ celny weryfikuje, czy wnioskodawca spełnia warunki, o których mowa w art. 71 ust. 2 UKC RD (kryteria AEO), powinien odpowiednio brać pod uwagę wytyczne dotyczące upoważnionych przedsiębiorców.

¹³Artykuły 38 i 39 UKC. Art. 24–27 UKC RW

Wszystkie warunki określone w art. 73 UKC i 71 UKC RD muszą być spełnione łącznie w celu upoważnienia zainteresowanej osoby do korzystania z uproszczenia w zakresie wartości.

4.3 Zaproponowanie wzoru stosowanego do obliczania kwoty stanowiącej wartość celną, która ma zostać ustalona na podstawie szczególnych kryteriów

Wnioskodawca proponuje organom celnym metodę/wzór, którą należy zastosować w celu określenia danego elementu formułującego wartość celną, zgodnie ze szczegółowymi kryteriami, jeżeli nie można ich obliczyć w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego, wraz z uzasadnieniem wyboru we wniosku o pozwolenie na uproszczenie w zakresie wartości¹⁴.

Wybór takiej metody/wzoru może być uzasadniony odniesieniem do (przykłady):

- informacji zawartych w umowach sprzedaży i innych dokumentach dotyczących umów sprzedaży, umów o świadczenie usług transportowych, polis ubezpieczeniowych, umów licencyjnych,
- danych wynikających ze zgłoszeń celnych obejmujących pewien odpowiedni okres przed złożeniem wniosku zgodnie z art. 73 UKC,
- taryfy opłat za fracht zwykle stosowanej w odniesieniu do niektórych środków transportu.

Wyraźne odniesienie do procedury przewidzianej w art. 166 UKC oznacza, że wartość uzyskana dzięki zastosowaniu uproszczenia w zakresie wartości **należy uznać za ostateczną**. W związku z tym, zakres uproszczenia ogranicza się do tych przypadków, w których chociaż zgłaszający nie posiada wszystkich elementów lub dokumentów dotyczących wartości celnej, uzasadnione jest uznanie, że istnieje możliwość uzyskania prawidłowej wartości, bez konieczności przeprowadzania dalszych korekt. W związku z tym ustalenie organów wydających [pozwolenie] że udzielenie pozwolenia nie będzie stanowić ryzyka dla prawidłowego poboru tradycyjnych zasobów własnych jest decydujące.

Niemniej jednak, zadeklarowana wartość celna przy użyciu uproszczenia w zakresie wartości może być przedmiotem weryfikacji w momencie importu (art. 188 UKC) lub w ramach kontroli

¹⁴Zob. załącznik A do UKC RD, tytuł V, rozdział 2 – Uwagi odnoszące się do specjalnych wymogów dotyczących danych w odniesieniu do wniosku i pozwolenia na korzystanie z uproszczenia dotyczącego ustalania kwot stanowiących część wartości celnej towarów ->Wprowadzenie -> Opisy i uwagi zawarte w niniejszym rozdziale stosuje się do danych, o których, mowa w tabeli wymogów dotyczących danych w rozdziale 1. ->Wymogi dotyczące danych ->V/1. Przedmiot i charakter uproszczenia: „Wskazać elementy, które mają zostać dodane do ceny lub odjęte od ceny zgodnie z art. 71 i 72 kodeksu, lub elementy stanowiące część ceny faktycznie zapłaconej lub należnej zgodnie z art. 70 ust. 2 kodeksu, których dotyczy uproszczenie (np. dostarczone przez kupującego towary lub usługi, honoraria, koszty transportu itp.), oraz wskazać metodę obliczania zastosowaną w celu określenia odpowiednich kwot”.

po zwolnieniu towarów (art. 48 UKC). Weryfikacja powinna zapewnić, że stosowanie uproszczenia odpowiada zakresowi pozwolenia i nie jest nienależnie rozszerzone na sytuacje, które nie są objęte tym pozwoleniem.

5 PRZEDSTAWICIELSTWO CELNE NA PODSTAWIE ART. 18 UKC I UPROSZCZENIE W ZAKRESIE WARTOŚCI

Zadeklarowanie wartości celnej importowanych towarów z wykorzystaniem uproszczenia może dokonać albo posiadacz uproszczenia (w imieniu własnym i na swój rachunek) albo jego bezpośredni przedstawiciel (w imieniu i na rzecz posiadacza uproszczenia). Inaczej mówiąc, posiadaczem uproszczenia jest importer, który może współpracować z bezpośrednim przedstawicielem zajmującym się formalnościami celnymi. Korzystanie z przedstawicielstwa pośredniego nie jest możliwe, jeżeli wartość celna jest deklarowana przy zastosowaniu uproszczenia.

6 OBOWIĄZKI POSIADACZA UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI

Zgodnie z art. 23 ust. 1 i 2 UKC posiadacz uproszczenia w zakresie wartości, o którym mowa w art. 73 UKC jest zobowiązany do:

- przestrzegania obowiązków wynikających z decyzji, w tym stosowanie uproszczenia tylko dla tych operacji, które są objęte pozwoleniem i w nim zidentyfikowane;
- niezwłocznego informowania organów celnych o wszelkich okolicznościach zaistniałych po wydaniu decyzji, a mogących mieć wpływ na jej dalsze obowiązywanie lub na jej treść.

Oto przykłady informacji, które posiadacz uproszczenia w zakresie wartości powinien przekazać właściwym organom celnym:

- ✓ zmiana ilości i/lub częstotliwości dostarczania przesyłek objętych uproszczeniem,
- ✓ zmiana/przeformułowanie wszelkiego rodzaju ustaleń umownych mogących mieć wpływ na sposób ustalenia w uproszczeniu wzoru wyliczania określonego elementu tworzącego wartość celną, np. zmiana taryf lub kosztów, skorygowane kalkulacje,
- ✓ wszelkie zmiany dotyczące informacji ogólnych takich jak: nazwa spółki, jej status prawny, połączenie lub podział, sprzedaż lub zakończenie działalności, miejsce założenia,
- ✓ jakiegokolwiek zmiany w zarządzie lub strukturze firmy,
- ✓ toczące się postępowanie karne związane z naruszeniem przepisów prawa celnego, przepisów podatkowych lub przestępstwem w działalności gospodarczej,
- ✓ dysfunkcja systemu księgowego (np. utrata danych księgowych, brak

- identyfikowalności itp.),
- ✓ utrata lub zniszczenie archiwów/danych księgowych i handlowych,
- ✓ niemożność zarządzania kontrolą wewnętrzną.

Ponieważ niektóre warunki uzyskania pozwolenia na korzystanie z uproszczenia w zakresie wartości są takie same jak w przypadku pozwolenia przyznającego status upoważnionego przedsiębiorcy w zakresie uproszczeń celnych (AEO), posiadacz uproszczenia w zakresie wartości, który również posiada taki status AEO, powinien poinformować właściwe organy celne o zawieszeniu lub cofnięciu swojego statusu AEO.

Fakt zastosowania uproszczenia w zakresie wartości znajduje odzwierciedlenie w zgłoszeniu celnym (zob. Punkt 2.2 powyżej).

7 ZARZĄDZANIE UPROSZCZENIAMI W ZAKRESIE WARTOŚCI

7.1 Monitoring uproszczenia w zakresie wartości

Zgodnie z art. 23 ust. 5 UKC organy celne **monitorują** warunki i kryteria, które mają być spełnione przez posiadacza przedmiotowego uproszczenia. Jeżeli posiadacz uproszczenia nie wywiązuje się z obowiązków wynikających z decyzji lub gdy uproszczenie zostało przyznane na podstawie nieprawidłowych lub niekompletnych informacji, może być konieczne unieważnienie, cofnięcie lub zmiana pozwolenia (art. 27 oraz 28 UKC). Uproszczenie może zostać cofnięte lub zmienione na wniosek jego posiadacza (art. 28 ust. 1 lit. b) UKC).

Przepisy dotyczące zawieszenia, unieważnienia, zmiany lub cofnięcia uproszczenia w zakresie wartości są skorelowane z wyżej wymienionymi przepisami dotyczącymi obowiązków posiadacza uproszczenia.

Dokładne określenie wartości celnej ma bezpośredni wpływ na wysokość pobieranych należności celnych i podatkowych. Dlatego też należy regularnie monitorować uproszczenie w zakresie wartości. **Zaleca się, aby taki monitoring odbywał się raz w roku.** Regularny monitoring jest szczególnie istotny w przypadku podmiotów gospodarczych, które w momencie wydania uproszczenia w zakresie wartości nie posiadały danych historycznych, tak aby wcześniej wychwycić konieczność zawieszenia, zmiany, uchylecia lub unieważnienia [pozwolenia].

Artykuł 23 ust. 3 UKC stanowi, że *Nie naruszając przepisów obowiązujących w innych dziedzinach, określających przypadki, w których decyzje są wadliwe lub nieważne, organy celne, które wydały daną decyzję, mogą w każdej chwili ją unieważnić, zmienić lub cofnąć, jeżeli nie jest ona zgodna z przepisami prawa celnego.*

Przepis art. 23 ust. 3 UKC będzie stosowany w sytuacjach innych niż te określone w art. 27 i 28 UKC. Przepisy tego artykułu będą miały zastosowanie w przypadkach, w których na przykład przedmiotowe uproszczenie zostało wydane z naruszeniem przepisów dotyczących jurysdykcji organów celnych lub w przypadkach, w których uproszczenie dotyczyło sprawy już rozstrzygniętej inną ostateczną decyzją.

7.2 Unieważnienie uproszczenia w zakresie wartości i jego wpływ na zgłoszenia celne, których dotyczy uproszczenie

Zgodnie z art. 27 ust. 1 UKC *Organy celne unieważniają decyzję korzystną dla posiadacza decyzji, jeżeli spełnione są wszystkie następujące warunki:*

- a) *decyzja została podjęta na podstawie nieprawidłowych lub niekompletnych informacji;*
- b) *posiadacz decyzji wiedział lub powinien był wiedzieć, że informacje są nieprawidłowe lub niekompletne;*
- c) *gdyby informacje były prawidłowe i kompletne, decyzja byłaby inna.*

Organy celne unieważniają uproszczenie w zakresie wartości **tylko wtedy, gdy spełnione są wszystkie trzy warunki określone w art. 27 UKC.**

Posiadacz uproszczenia w zakresie wartości jest powiadamiany o jego unieważnieniu.

Zgodnie z art. 27 ust. 3 UKC *Jeżeli w decyzji wydanej zgodnie z przepisami prawa celnego nie określono inaczej, unieważnienie decyzji jest skuteczne od dnia, w którym pierwotna decyzja stała się skuteczna. Spowoduje to zmianę zgłoszeń celnych, których dotyczy wnioski.*

Innymi słowy, wartość celna zadeklarowana na podstawie uproszczenia w zakresie wartości, które zostało następnie unieważnione, może zostać ponownie obliczona i w związku z tym importer może zostać powiadomiony o nowej kwocie długu celnego.

7.3 Cofnięcie i zmiana uproszczenia w zakresie wartości oraz ich wpływ na zgłoszenia celne, których dotyczy wnioski

Zgodnie z art. 28 ust. 1 UKC *Korzystna decyzja zostaje cofnięta lub zmieniona w przypadkach innych niż określone w art. 27:*

- a) *jeżeli jeden lub kilka warunków wymaganych do jej wydania nie zostało spełnionych lub przestało być spełnianych; lub*
- b) *na wniosek posiadacza decyzji.*

Decyzja o cofnięciu lub zmianie uproszczenia w ramach art. 28 UKC zostanie podjęta *ex nunc*. Innymi słowy, wartość celna zadeklarowana z wykorzystaniem uproszczenia w zakresie wartości, które zostało następnie cofnięte lub zmienione, nie zostanie zmieniona z mocą wsteczną. Przedsiębiorca będzie zobowiązany do zadeklarowania wartości celnej z wykorzystaniem zmienionego uproszczenia w zakresie wartości od dnia otrzymania decyzji,

chyba że w decyzji określono inaczej. Jeżeli uproszczenie w zakresie wartości zostało cofnięte, podmiot gospodarczy będzie musiał zaprzestać jego stosowania od dnia otrzymania decyzji, chyba że w decyzji określono inaczej.

W wyjątkowych przypadkach, gdy wymagają tego uzasadnione interesy posiadacza decyzji, organy celne mogą odroczyć datę, w której cofnięcie lub zmiana staje się skuteczne do jednego roku. Datę tę podaje się w decyzji cofającej lub zmieniającej (art. 28 ust. 4 akapit drugi UKC).

7.4 Zawieszenie uproszczenia w zakresie wartości

Zgodnie z art. 23 ust. 4 lit. b) UKC w związku z art. 16 UKC RD zamiast unieważnić, cofnąć lub zmienić uproszczenie zgodnie z art. 23 ust. 3, 27 lub 28 UKC, organ celny właściwy do wydania decyzji zawiesza ją w następujących sytuacjach:

- a) Organ celny uważa, że mogą istnieć wystarczające podstawy do unieważnienia, cofnięcia lub zmiany decyzji, ale nie dysponuje jeszcze wszystkimi niezbędnymi elementami do podjęcia decyzji w sprawie unieważnienia, cofnięcia lub zmiany.
- b) Organ celny uważa, że warunki wydania decyzji nie zostały spełnione lub że posiadacz decyzji nie wypełnia wszystkich obowiązków nałożonych na mocy tej decyzji oraz że właściwe jest, aby zagwarantować posiadaczowi decyzji odpowiedni czas na podjęcie środków w celu zapewnienia spełnienia warunków lub wypełnienia obowiązków.
- c) Posiadacz decyzji domaga się takiego zawieszenia, ponieważ jest czasowo niezdolny do spełnienia warunków określonych w odniesieniu do decyzji lub nie jest w stanie wypełnić obowiązków nałożonych na mocy tej decyzji.

Zawieszenie uproszczenia w zakresie wartości oznacza, że posiadacz uproszczenia nie może korzystać z niego przez okres zawieszenia ustanowiony zgodnie z art. 17 UKC RD. **Od daty zawieszenia, importer musi stosować zwykłą procedurę odpowiadającą jego sytuacji.**

Zgodnie z art. 17 ust. 3 UKC RD Jeżeli – w następstwie zawieszenia decyzji – organ celny właściwy do wydania decyzji zamierza unieważnić, cofnąć lub zmienić przedmiotową decyzję zgodnie z art. 23 ust. 3, art. 27 lub 28 kodeksu, w stosownych przypadkach okres zawieszania, określony zgodnie z ust. 1 i 2 niniejszego artykułu, zostaje przedłużony do momentu, aż decyzja w sprawie unieważnienia, cofnięcia lub zmiany stanie się skuteczna.

Zgodnie z art. 18 UKC, zawieszenie decyzji wygasa po upływie okresu zawieszenia, chyba że przed upływem tego okresu będzie miała miejsce jedna z następujących sytuacji:

- a) zawieszenie zostanie cofnięte w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. a),

w sytuacji, gdy nie istnieją żadne podstawy do unieważnienia, cofnięcia lub zmiany decyzji zgodnie z art. 23 ust. 3, art. 27 lub 28 kodeksu, w którym to przypadku zawieszenie wygasa z dniem cofnięcia;

- b) zawieszenie zostanie cofnięte w przypadkach, o których mowa w art. 16 ust. 1 lit. b) i c), w sytuacji, gdy posiadacz decyzji podejmuje, w sposób zadowalający organ celny właściwy do wydania decyzji, niezbędne środki w celu zapewnienia spełnienia warunków przewidzianych w decyzji lub wypełnienia obowiązków nałożonych na mocy tej decyzji, w którym to przypadku zawieszenie wygasa z dniem cofnięcia;
- c) zawieszona decyzja zostanie unieważniona, cofnięta lub zmieniona, w którym to przypadku zawieszenie wygasa z dniem unieważnienia, cofnięcia lub zmiany.

Organ celny właściwy do wydania decyzji powiadamia posiadacza decyzji o wygaśnięciu okresu zawieszenia.

Jeżeli zawieszone uproszczenie w zakresie wartości zostanie następnie unieważnione, unieważnienie staje się skuteczne od dnia, w którym pierwotna decyzja stała się skuteczna, chyba że wskazano inaczej w decyzji zgodnie z przepisami prawa celnego.

Jeżeli zawieszone uproszczenie w zakresie wartości zostanie następnie cofnięte lub zmienione, cofnięcie lub zmiana tego uproszczenia staje się skuteczne z tą datą w którym posiadacz uproszczenia je otrzymuje decyzję [o cofnięciu lub zmianie], chyba że wskazano inaczej decyzji (art. 28 ust. 4 UKC w zw. z art. 22 ust. 4 UKC).

7.5 Uproszczenie w zakresie wartości i status AEO

Ponieważ niektóre kryteria przyznawania uproszczeń, o których mowa w art. 73 UKC są takie same jak kryteria dotyczące pozwolenia AEO na uproszczenia celne, należy podkreślić, że zgodnie z art. 30 ust. 1 UKC RD *Jeżeli zawieszono się pozwolenie AEO ze względu na niespełnienie kryteriów określonych w art. 39 kodeksu, organ celny musi zawiesić decyzję wydaną w odniesieniu do tego AEO, która opiera się na pozwoleniu AEO w ogóle lub na szczegółowych kryteriach, które doprowadziły do zawieszenia pozwolenia AEO.*

Z drugiej strony „zawieszenie decyzji w sprawie stosowania przepisów prawa celnego wydanej w odniesieniu do AEO nie może prowadzić do automatycznego zawieszenia pozwolenia AEO” (art. 30 ust. 2 UKC RD).

7.6 Ponowna ocena uproszczenia w zakresie wartości

Na podstawie art. 23 ust. 4 lit. a) UKC w związku z art. 15 ust. 1 UKC RD właściwy organ celny dokonuje ponownej oceny uproszczenia w zakresie wartości w następujących sytuacjach:

- a) W przypadku zmian wprowadzonych do stosownych przepisów unijnych, mających wpływ na uproszczenie w zakresie wartości.
- b) W razie potrzeby, w wyniku prowadzonego monitorowania.
- c) W razie potrzeby, ze względu na informacje dostarczone przez posiadacza pozwolenia dotyczące czynników zaistniałych po udzieleniu pozwolenia, które mogą mieć wpływ na jego kontynuację lub treść

Organ celny właściwy do wydania decyzji przekazuje wyniki ponownej oceny posiadaczowi decyzji (art. 15 ust. 2 UKC RD). **Przeprowadzenie ponownej oceny może skutkować zawieszeniem, unieważnieniem, cofnięciem lub zmianą uproszczenia w zakresie wartości.**

8 Ważność uproszczenia w zakresie wartości w kontekście czasu i zasięgu terytorialnego

8.1 Okres ważności pozwolenia

Aby uproszczenie w zakresie wartości było skuteczne pod względem prawnym, musi być ważne w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego o dopuszczenie do swobodnego obrotu dotyczącego przywożonych towarów, których wartość celną należy ustalić z zastosowaniem uproszczenia.

Zgodnie z art. 22 ust. 5 UKC „Jeżeli przepisy prawa celnego nie stanowią inaczej decyzja jest ważna bezterminowo”. Prawodawca unijny nie przewidział żadnych terminów w odniesieniu do ważności uproszczenia w zakresie wartości. Oznacza to, że decyzja ma być wykorzystywana przez jej posiadacza, o ile spełnia on warunki określone w uproszczeniu i nie istnieją okoliczności, które uzasadniałyby zmianę, cofnięcie, unieważnienie lub zawieszenie uproszczenia.

Przedstawiona powyżej kwestia okresu ważności jest ściśle powiązana z kwestią monitorowania decyzji podejmowanych na wniosek (zob. pkt 7.1 dokumentu).

Uproszczenie w zakresie wartości przewiduje m.in. wzór/metodę, na podstawie której

w momencie odprawy celnej należy obliczać koszty doliczane w wartości celnej (np. opłaty licencyjne) lub koszty, które się odlicza od wartości celnej w ramach metody wartości transakcyjnej (np. prowizje od zakupu). Chociaż metoda/wzór może być stosowana nawet przez długi czas (np. w okresie obowiązywania umowy licencyjnej zawartej przez kupującego/importera/licencjobiorcę i licencjodawcę), dane liczbowe wykorzystane do obliczenia kosztów tworzących wartość celną lub kosztów nieuwzględnionych w tej wartości zgodnie z metodą/wzorem mogą wymagać okresowego dostosowywania.

W celu zapewnienia właściwego stosowania uproszczenia w zakresie wartości, dostarczenie organom celnym w określonym czasie zaktualizowanych informacji/danych liczbowych wykorzystywanych do obliczania w momencie odprawy celnej brakujących elementów zgodnie ze wzorem/metodą opisaną w uproszczeniu powinno być jednym z obowiązków nałożonych na posiadacza uproszczenia w zakresie wartości.

Na podstawie zaktualizowanych informacji/danych liczbowych oraz zgodnie z art. 23 ust. 4 lit. a) UKC w związku z art. 15 ust. 1 lit. c) UKC RD właściwe organy celne dokonują ponownej oceny uproszczenia w zakresie wartości i zmieniają je w tym zakresie. Pozostałe warunki uproszczenia w zakresie wartości pozostaną niezmienione.

Jeżeli zaktualizowane informacje/dane liczbowe nie zostaną przekazane właściwym organom celnym w terminie określonym w uproszczeniu w zakresie wartości, uznaje się, że posiadacz uproszczenia nie wywiązuje się z obowiązku wynikającego z tej decyzji. W takiej sytuacji właściwe organy celne - w zależności od okoliczności - zawieszają lub cofną uproszczenie w zakresie wartości.

8.2 Ważność geograficzna pozwolenia

Co do zasady, art. 26 UKC stanowi, że z wyjątkiem sytuacji, w których skutek decyzji jest ograniczony do jednego państwa członkowskiego lub większej ich liczby, decyzje dotyczące stosowania przepisów prawa celnego są ważne na całym obszarze celnym Unii.

W związku z powyższym, ocena ważności wszystkich decyzji w całej Unii (w tym uproszczenia w zakresie wartości, o którym mowa w art. 73 UKC), uzupełnia analizę zakresu tej decyzji, a w szczególności ocenę, czy skutki decyzji są logicznie ograniczone do jednego państwa członkowskiego lub większej ich liczby, czy też mogą mieć zastosowanie w całej Unii.

Przykład

Udzielone pozwolenie dotyczy określania kwoty kosztów transportu z państwa trzeciego do danego miejsca wprowadzenia na obszar celny Unii, na podstawie konkretnej umowy transportowej. Oczywistym jest, że uproszczenie przyznane w ramach takiego pozwolenia

może zasadniczo obowiązywać tylko w odniesieniu do danego państwa członkowskiego i tylko w odniesieniu do jednej lub większej liczby przesyłek do danego punktu wejścia.

Jeżeli pozwolenie na uproszczenie dotyczy elementów wartości celnej (np. podziału pomocy), których ustalenie nie jest uzależnione od podziału geograficznego/krajowego, zastosowanie ma ogólna zasada ważności wszystkich decyzji w całej Unii.

Ważność geograficzna pozwolenia musi zatem zostać oceniona osobno [dla każdej sprawy] przez organy państwa członkowskiego, w którym wniosek jest składany, z uwzględnieniem indywidualnego zbioru faktów, do których odnosi się wniosek, oraz konkretnego elementu wartości, którego dotyczy wniosek.

Fakt, że prawo celne nie wymaga przeprowadzenia procedury konsultacji między państwami członkowskimi w rozumieniu art. 14 UKC RW w celu udzielenia przedmiotowego pozwolenia, nie stoi na przeszkodzie uznaniu pozwolenia za ważne w całej Unii.

9 Prawo do bycia wysłuchanym i prawo do wniesienia odwołania

Zgodnie z generalną zasadą wskazaną w art. 22 ust. 6 UKC Przed wydaniem decyzji, która byłaby niekorzystna dla wnioskodawcy, organy celne powiadamiają wnioskodawcę o podstawach, na których zamierzają oprzeć decyzję, dając wnioskodawcy możliwość przedstawienia swojego stanowiska w określonym terminie rozpoczynającym swój bieg z dniem doręczenia powiadomienia lub z dniem uznania go za doręczone. Po upływie tego terminu wnioskodawca jest powiadamiany w odpowiedniej formie o wydanej decyzji.

W przypadkach, gdy organ celny właściwy do podjęcia decyzji, po rozpatrzeniu wniosku o wydanie uproszczenia w zakresie wartości, uzna, że nie ma podstaw do przyznania uproszczenia w trybie art. 73 UKC i art. 71 UKC RD, wówczas wyda decyzję o odmowie przyznania uproszczenia.

Organ celny właściwy do podjęcia decyzji musi zagwarantować przedsiębiorcy prawo do bycia wysłuchanym przed wydaniem takiej decyzji, a także decyzji o unieważnieniu, cofnięciu lub zmianie przedmiotowego uproszczenia, podejmowanych z inicjatywy właściwego organu celnego. Ogólną procedurę dotyczącą prawa do bycia wysłuchanym określa art. 8 UKC RW.

W decyzji niekorzystnej dla zainteresowanego określa się podstawy, na których jest oparta oraz zawiera pouczenie o prawie do wniesienia odwołania przewidziane w art. 44 (art. 22 ust. 7 UKC).

10 Konsultacje pomiędzy organami celnymi na podstawie art. 14 UKC RD

Zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 26 UKC decyzje w sprawie stosowania prawa celnego są ważne na całym obszarze celnym Unii. Jak już wspomniano powyżej, zasada ta ma również zastosowanie do uproszczenia w zakresie wartości. W praktyce oznacza to, że posiadacz uproszczenia może z niego korzystać nie tylko w państwie członkowskim, w którym wydano decyzję, ale również w innych państwach członkowskich, w zależności od zakresu przedmiotowego danej decyzji (zob. informacje w pkt 8.2 dokumentu).

Biorąc pod uwagę zasadę ważności decyzji dotyczących stosowania przepisów prawa celnego w całej Unii, prawodawca unijny przewiduje procedurę konsultacji między organami celnymi państw członkowskich.

Szczegółowe zasady przeprowadzania procedury konsultacji określono w art. 14 UKC RW i art. 13 ust. 3 UKC RW.

W przypadku wniosków i uproszczeń w zakresie wartości procedura konsultacji nie jest obowiązkowa, a jej rozpoczęcie zależy od oceny sytuacji przez właściwe państwo członkowskie rozpatrujące wniosek o uproszczenie w zakresie wartości (art. 14 ust. 1 akapit pierwszy UKC RW). Organ celny właściwy do zastosowania uproszczenia w zakresie wartości może skonsultować się z organami celnymi innych państw członkowskich, w których należy przeprowadzić kontrole w celu zbadania jednego lub większej liczby kryteriów określonych w art. 71 UKC RD.

Niemniej procedurę tę można rozpocząć w dowolnym momencie, gdy organ celny, który wydał uproszczenie w zakresie wartości, uzna to za konieczne do oceny, czy posiadacz uproszczenia nadal spełnia warunki określone w art. 71 UKC RD.

Procedura konsultacji będzie również stosowana podczas późniejszego monitorowania stosowania uproszczenia w zakresie wyceny i jego ponownej oceny (art. 14 ust. 4 UKC RW). Jeżeli właściwy organ celny, który wydał uproszczenie w zakresie wartości, postanowi rozpocząć ponowną ocenę wykorzystania decyzji przez jej posiadacza, musi on również zdecydować, czy należy skonsultować się w tym zakresie z innymi państwami członkowskimi.

11 PYTANIA ZWIĄZANE Z ZASTOSOWANIEM UNIJNYCH PRZEPISÓW CELNYCH W KONTEKŚCIE UPROSZCZENIA W ZAKRESIE WARTOŚCI, KTÓRE ZOSTAŁY PORUSZONE W GRUPIE EKSPERTÓW CELNYCH (SEKCJA WARTOŚĆ).

- 1. Czy wartość ustalona na podstawie szczególnych kryteriów dopuszczonych na mocy art. 73 UKC jest wartością ostateczną (w przeciwieństwie do wartości prowizorycznej na mocy art. 166 UKC)?**

Odpowiedź jest twierdząca.

Należy mieć na uwadze, że wartość celna zadeklarowana przy zastosowaniu uproszczenia w zakresie wartości może podlegać weryfikacji w momencie importu (art. 188 UKC) lub w ramach kontroli po zwolnieniu towarów (art. 48 UKC).

- 2. Czy organy celne mogą modyfikować zadeklarowaną wartość na podstawie szczególnych kryteriów dozwolonych na mocy art. 73 UKC z mocą wsteczną, jeżeli faktyczna wartość różni się od wartości deklarowanej?**

Pierwotnie zadeklarowana wartość celna z wykorzystaniem uproszczenia może zostać zmieniona z mocą wsteczną jedynie w przypadku unieważnienia uproszczenia zgodnie z art. 23 ust. 3 lub art. 27 UKC lub gdy importer bezprawnie skorzystał z uproszczenia.

- 3. Czy organy celne mogą modyfikować zadeklarowaną wartość z mocą wsteczną, jeżeli faktyczna wartość „znacznie różni się od wartości ustalonej w przypadku braku pozwolenia”?**

Można przyjąć, że zadeklarowana wartość celna przy zastosowaniu uproszczenia może znacząco różnić się od wartości celnej, która zostałaby zadeklarowana w przypadku braku pozwolenia w następujących sytuacjach (lista może nie być wyczerpująca):

- a) informacje przekazane przez wnioskodawcę były nieprawidłowe lub niekompletne; lub
- b) metoda/wzór służący do obliczenia kwoty, którą należy doliczyć/odliczyć od wartości celnej, został błędnie sformułowany lub zastosowany w momencie dokonywania zgłoszenia celnego; lub
- c) posiadacz uproszczenia nie poinformował właściwego organu celnego o czynnikach powstałych po wydaniu decyzji, które miały wpływ na jej korektę/treść.

Pierwotnie zadeklarowana wartość celna z wykorzystaniem uproszczenia w zakresie wartości może zostać zmieniona z mocą wsteczną jedynie w przypadku unieważnienia uproszczenia zgodnie z art. 23 ust. 3 lub art. 27 UKC.

Aby unieważnić uproszczenie zgodnie z art. 27 UKC, muszą być łącznie spełnione trzy warunki, o których mowa w tym przepisie:

- a) decyzja została podjęta na podstawie nieprawidłowych lub niekompletnych informacji;
- b) posiadacz decyzji wiedział lub powinien był wiedzieć, że informacje są nieprawidłowe lub niekompletne;
- c) decyzja byłaby inna, gdyby informacje były prawidłowe i kompletne.

4. *Jakie kryteria należy stosować w celu ustalenia, czy wartość celna ustalona przy użyciu pozwolenia „nie będzie znacząco różnić się od wartości ustalonej w przypadku braku pozwolenia”?*

Patrz informacje przekazane w punkcie 4.1 (strona 10) Wytycznych.

5. *Czy podmiot gospodarczy może zmienić zadeklarowaną wartość na podstawie szczegółowych kryteriów zatwierdzonych na mocy art. 73 UKC z mocą wsteczną, jeżeli faktyczna wartość różni się od wartości deklarowanej?*

Posiadacz uproszczenia w zakresie wartości nie może żądać zmiany zadeklarowanej wartości celnej z mocą wsteczną, jeżeli zadeklarowana wartość celna różni się od wartości celnej, która zostałaby zadeklarowana w przypadku braku uproszczenia. Zgodnie z unijnymi przepisami horyzontalnymi posiadacz uproszczenia może wnioskować o unieważnienie, cofnięcie lub zmianę uproszczenia.

Posiadacz uproszczenia ma jednak obowiązek poinformować właściwy organ celny o wszelkich okolicznościach powstałych po podjęciu decyzji, które mogą mieć wpływ na jej kontynuację lub treść. Wówczas właściwy organ celny może podjąć decyzję o unieważnieniu uproszczenia w zakresie wartości (art. 27 ust. 3 UKC).

6. *Czy organy celne mogą uwzględnić w pozwoleniu na mocy art. 73 UKC (jako „szczególne kryteria”) możliwość zmiany wartości deklarowanej z mocą wsteczną przez podmiot gospodarczy, jeżeli faktyczna wartość różni się od wartości deklarowanej?*

Zakres obowiązków posiadacza uproszczenia określa art. 23 ust. 1 i 2 UKC. Właściwy organ celny nie może wprowadzić innych obowiązków ponad te wprowadzone przez prawodawcę unijnego.

7. *Co oznacza „nieproporcjonalne koszty administracyjne” (art. 71 UKC RD)? Czy są to koszty ponoszone przez organy celne, podmioty gospodarcze lub oba te podmioty?*

Patrz informacje przekazane w Punkcie 4.1 (strony 8 i 9) Wytycznych.

8. Biorąc pod uwagę, że art. 71 UKC RD określa jako warunek uzyskania pozwolenia w zakresie wartości „zastosowanie procedury, o której mowa w art. 166 kodeksu, wiązałyby się w danych okolicznościach z poniesieniem nieproporcjonalnych kosztów administracyjnych”, czy powinniśmy przyznać pierwszeństwo art. 166 UKC nad art. 73 UKC? Innymi słowy, czy UKC zezwala na art. 73 UKC tylko wtedy, gdy art. 166 UKC nie jest odpowiedni ze względu na okoliczności związane z kosztami administracyjnymi?

Odpowiedź jest twierdząca.

9. Jak postępować z uproszczeniami w zakresie wartości, które dotyczą kosztów transportu wyrażonych w stałych kwotach lub w wartościach procentowych w związku z wyjątkowym wzrostem tych kosztów?

Zgodnie z art. 23 ust. 2 UKC posiadacz uproszczenia zobowiązany jest poinformować właściwy organ celny o zwiększeniu kosztów transportu. Biorąc pod uwagę nowe informacje, właściwy organ celny może zawiesić, cofnąć lub zmienić uproszczenie.

10. Czy można korzystać jednocześnie z pozwolenia, o których mowa w art. 73 oraz art.166 UKC (wydanym w innym zakresie niż wartość celna)?

Odpowiedź jest twierdząca.

Wymagania dotyczące danych niezbędnych do zgłoszenia wartości celnej w ramach metody wartości transakcyjnej, o których mowa w załączniku B do UKC RD, obejmują między innymi dane niezbędne do stosowania przepisów regulujących procedurę celną, do której zgłaszane są towary (art. 162 UKC).

Zgodnie z art. 73 ust. 1 UKC *Organy celne, na wniosek, mogą zezwolić, aby następujące kwoty były określane na podstawie szczególnych kryteriów, jeżeli nie można ich obliczyć w dniu przyjęcia zgłoszenia celnego (...)*. Ponieważ przepisy nie odnoszą się do konkretnego zgłoszenia celnego, można przyjąć, że uproszczenie może być stosowane w kontekście zwykłego zgłoszenia celnego i uproszczonego zgłoszenia celnego.

W przypadku, gdy przedsiębiorca korzysta z uproszczenia w celu zadeklarowania wartości celnej metodą wartości transakcyjnej, wartość celną należy uznać za ostateczną niezależnie od rodzaju złożonego przez przedsiębiorcę zgłoszenia celnego.

11. Czy uproszczenie można zastosować także w kontekście innym niż ustalenie wartości celnej w ramach metody wartości transakcyjnej, skoro inne metody odwołują się do art. 71 i art. 72 UKC (doliczenia i odliczenia) i biorąc pod uwagę, że w metodzie ostatej szansy (art. 144 UKC RW) wartość transakcyjną (art. 70 UKC) można zastosować z rozsądną elastycznością?

Uproszczenie w zakresie wartości można zastosować jedynie w przypadkach, gdy wartość celna ma być ustalona na podstawie metody wartości transakcyjnej. Zamiar ten ustawodawcy unijnego podkreśla fakt, że przepisy dotyczące uproszczenia umieszczone są w UKC bezpośrednio po przepisach dotyczących ustalania wartości celnej metodą wartości transakcyjnej (art. 70-72 UKC), a przed przepisami dotyczącymi zastępczych metod ustalania wartości celnej (art. 74 UKC). Przepisów dotyczących uproszczeń nie należy interpretować szeroko.

12. Co się stanie, jeżeli uproszczenie, o którym mowa w art. 73 UKC będzie angażować organy celne różnych państw członkowskich?

Co do zasady uproszczenie wydane przez właściwy organ celny jednego państwa członkowskiego może mieć zastosowanie w całej Unii (art. 26 UKC).

Artykuł 14 ust. 1 UKC RW przewiduje konsultacje między organami celnymi, „Jeżeli organ celny właściwy do wydania decyzji musi skonsultować się z organem celnym innego zainteresowanego państwa członkowskiego w kwestii spełnienia warunków i kryteriów niezbędnych do wydania korzystnej decyzji (...)”. Należy podkreślić, że w świetle przepisów art. 14 UKC RW **decyzja o rozpoczęciu takich konsultacji uzależniona jest od organu celnego właściwego do wydania uproszczenia w zakresie wartości.**

13. Co się stanie, jeśli przedsiębiorstwo nie spełnia wymogów art. 39 lit. a) UKC i wartości celnej nie można określić ani na podstawie art. 73 UKC, ani 166 UKC ze względu na brak danych?

Na to pytanie należy udzielić dwóch oddzielnych odpowiedzi.

Artykuł 39 lit. a) UKC

Spełnienie kryterium określonego w art. 39 lit. a) UKC zalicza się do warunków określonych w art. 71 UKC RD, które wnioskodawca musi spełnić łącznie, aby uzyskać uproszczenie w zakresie wartości. Jeżeli wnioskodawca nie spełni któregośkolwiek z kryteriów, uproszczenie nie zostanie przyznane. W praktyce zostanie wydana decyzja o odmowie przyznania uproszczenia w zakresie wartości. Wnioskodawcy przysługuje prawo odwołania się od takiej decyzji.

Brak danych niezbędnych do ustalenia kwot określających wartość celną w ramach metody wartości transakcyjnej na podstawie art. 73 UKC lub art. 166 UKC.

W przypadku braku informacji/danych pozwalających zastosować metodę wartości transakcyjnej organ celny nie powinien zgodzić się na stosowanie uproszczenia, o którym mowa w art. 73 UKC.

Wartość celną należy zadeklarować w oparciu o jedną z zastępczych metod ustalania wartości celnej.

Uproszczenie w zakresie wartości jest alternatywnym rozwiązaniem dla uproszczonego zgłoszenia celnego, o którym mowa w art. 166 UKC. Nic nie stoi na przeszkodzie, aby uproszczone zgłoszenie celne było stosowane nie tylko w przypadkach, w których wartość celna może zostać ustalona metodą wartości transakcyjnej, ale także w przypadkach, w których należy zastosować zastępcze metody ustalania wartości celnej.
